

III. UNIWERSAL POBOROWY [Z 20 MARCA 1563 R.]

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiaeque etc. dominus et heres. Universis et singulis cuiuscunque status, dignitatis, conditionis, officii, tam spiritualis quam saecularis ordinis, consiliariis Regni Nostri ceterisque subditis Nostris terrestribus, civitatum, oppidorum honoribus insignitis et generaliter omnibus in Regno dominisque Nostris degentis, quorum intererit^a et quos litterae Nostrae^b praesentes pervenerint, sincere et fidelibus dilectis gratiam Nostram Regiam. Sincere et fideles Nobis dilecti!

Cum in his commitiis post ea quidem ad labefactatarum communium legum vim ac rationem conservandam pertinere videbantur, deliberatio a Nobis et consiliariis Regni Nostri suscepta esset, de finibus Regni tuendis ac defendendis, quibus multiplex hoc tempore periculum imminere videbatur cumque animadversum esset^c ab omnibus expeditionem ad bellum publicum, quae extremi esse solet de difficillimi temporis partim omnibus omnium ordinum hominibus per gravem ac onerosam esse, partim hoc tam subito ac repentino tempore recte et dignitate ac ex usu Reipublicae institui non posse, ne fines Regni Nostri nudatu necessariis praesidiis relinquerentur ne ne hosti cum semper alias tam nunc petissimum in omnem occasionem intento additus (quod absit) in interiora Regni patere videretur. Illa commodissima omnium ratio tuendorum Regni finium Nobis consiliariisque et nuntiis terrarum Nostrarum ac reliquis omnibus^d Regni Nostri ordinibus in his commitiis est visa, ut aliquo potius tributo extra ordinem imperando, quam ad extrema publicae expeditionis remedia recurrent Reipublicae ac Regno Nostro fidem, interea officiumque Nostrum Regium necessario fines ipsius defendamus. Itaque de omnium senatorum et ordinum Regni Nostri consilio et assensu, ad tuendos et defendendos pro hac vice Regni fines, eiusmodi contributionem decrevimus et imperamus per praesentes.

Principio, omnes et singulis coloni tam Nostri quam subditorum Nostrorum spiritualium et saecularium personarum, sibi aut suis dominis agros colentes, aut redemptos labores apud dominos suos habentes, in villis tam antiquitus quam noviter locatis, non iuxta antiquas quietantias, sed de singulis mansis, id est **z każdego śladu, włóki, szrzebia**, prasenti tempore per colonos quoscunque possessionatis, dominis suis annuatim censitantibus per exactorem Nostrum a Nobis deputatum recepto prius, aut a sculteto aut seniore colono aut ab eo, qui nomine domini fundi eiusdem villae contributionem soluturus est, de integra contributionis mansorum per solutione sufficient, iuramento diligenter et fideliter perquisitis, numeratis et investigatis per grossos decem. Domini vero spirituales de eisdem colonorum et non nobilium, ad praedia sua conversis mansis possessionalis omnibus, de quibus decimam pecuniariam quam frumentariam in cassulis et grano dationem **sep** seu **meschne** ac **malдри** nuncupatam, percipere soliti sunt, pro una rata festi sancti Iohannis Baptistae proxime futuri [24 VI 1563], similiter per alios grossos decem solvere et contribuere tenebuntur. Eam autem contributionem decimarum de mansis colonorum liberum erit dominis spiritualibus sub hoc tempore, aut per semet ipsos solos exactori extradere, aut in absentia eorum per exactorem a colonis seu dominis fundi exigere. Postea circa solutionem decimae dominis spiritualibus eandem summam contributionis pecuniariae per colonos aut dominos fundi datam detrahent hoc adiecto, quod si aliqui mansi liberi sint, a solutione decimae manipularis sive pecuniariae, sive frumentariae aut vulgo vocate **meschne** vel **maldrate**, nihilominus possessor istius mansi liberi, ut suprascibitur, integro viginti grossos nomine eius contributionis Nobis contribuere tenebuntur in Regno Nostro.

Villae^e Nostrae Regiae et dominorum spiritualium et saecularium, castris aut curiis servientes, censum^f non solventes, solvent vigore praesentis constitutionis de quolibet manso quem possident grossos viginti, non obstante eo, quod antea publicas contributiones^g non solvebant.

^a interest (*poniższe odmianki pochodzą z rkps. B. Czart. 1604*). ^b Brak. ^c essent. ^d Brak. ^e item villae. ^f et censum. ^g contributiones solvere.

Venatores^h, custodes equirearum Nostrarum Regiarum et alii subditi sub dominis suis sedentes possessionales et proventus aliquos habentes et neque civilem neque aliam quamcunque contributionem solventes, solvent de qualibet manso grossos viginti. Qui vero non habent integros mansos, secundum quantitatem mansi contribuent. De medio scilicet manso decem, de quarta vero mansi quinque grossos.

Scultetiⁱ, advocati villarum liberi non habentes census, dumtaxat mansos colentes, de quolibet manso solvent grossos viginti eo scilicet modo et forma, si sint scilicet decimales aut frumentarii, contributio ex eisdem ecclesiasticis personis solvetur, ut grossos decem ratione decimae et alios grossos decem ex persona sua contribuant.

Item advocati colonos seu kmethones habentes ita, ut alii domini cum suis colonis ad ratam suprascriptam contribuant, scilicet de quolibet manso grossos viginti.

^jItem quia^j nonnulli advocati et sculteti ac nobiles pauperes, ut colludant exactores Nostros et Reipublicae onera aevitant collocare solent kmethones in parte agrorum advocatae suae aut bonorum suorum etiam minori uno manso, ut ab eis solum modo contributio exigatur et ipsi soli ab huiusmodi exactione sint liberi, tales poenis annotabunt.

Item pauperes nobiles colonos et census non habentes, de quolibet manso culto solvent duodecem grossos iuxta antiquam consuetudinem ita scilicet^k, ut medium sex grossos ratione decimae quisque illorum solvent decimam non daturus, donec illi sex grossi restituantur. Ii^l autem, qui ita rebelles et obstinanti fuerint, ut antea fuerant et nullas contributiones nunc solvere voluerint, tales secundum possessiones suas dare et solvere eandem contributionem modernam omnino teneantur. Praesertim cum neminem propter necessitatem Reipublicae exemptum ab ea esse volumus, non obstante quavis consuetudine seu potius ab usu contrario. Ubi autem duo vel tres aut quattuor nobiles pauperes unum mansum collunt, solvent omnes de eiusmodi manso grossos duodecem, alias quisque illorum solvet secundum quantitatem agri et portiones mansi.

Item civitates et oppida, tam subditorum Nostrorum quam Nostra Regia spiritualium et saecularium, in toto Regno et dominiis Nostris exactionem civilem, quam **schos** vocant, iuxta quietantias desuper apud se habitas duplam tamen solvent et contribuent, non obstante libertate ipsis propter conflagrationem et alia quavis ex causa concessa, quae valere non debet propter hanc Reipublicae praesentem necessitatem, nisi in illis civitatibus et oppidis, quibus huiusmodi libertates a quattuor annis sunt concessae. Aliae vero ulterioribus annis emanate robur ad hanc publicam huius anni contributionem non debent habere. Quae quidem exactio civilis duplae solvi debet per easdem civitates et oppida pro festo sancti Ioannis Baptistae proximo futuro.

Item villae noviter extirpatae et colonis sive^m kmethonibus abundantes quae nunquam contributionem solvebant exceptis tamen his villis et colonis, quae quattuor annis tantummodo extirpari et locari ihceperunt, contribuent similiter, quam admodum et caeteri coloni antiquas possessiones in villis tam dudum extirpatis continuantes, a singulo scilicet manso grossos viginti, modo et ordine quo supra.

Quiⁿ vero multae villae in Regno Nostro inveniuntur, quorum coloni non habentes emensuratos agros^o particulas agrorum possident ad evitandam collusionem, quae in contributione praefata Rempublicam afficere possit, statuimus de omnium ordinum assensu^p, ut dominus villae aut villarum huiusmodi adhibitis, sibi duobus scabinis eiusdem villae iuratis, portiones agrorum per colonos possessas revidere teneatur et in singulos mansos digerere ac in formam mansorum redigere in longum et latum similium his, qui^q in eadem villa extant ex antiquo emensurati^r, sin vero nulla mensura mansorum^{s-s} in eadem villa^s extat, tunc ex viciniore villa mensura mansi acquiratur, iuxta quam dimensurabit suam et in mansos rediget. Quo facto dominus villae cum subditis, iuxta mansorum possessorum numerum, modo et forma quo supra, fideliter absque omni dolo contributionem praefatam exactori^t perferet iuramento

^h Item venatores. ⁱ Item sculteti. ^{j-j} Quia vero. ^k videlicet. ^l Hi. ^m atque. ⁿ Quia. ^o mansos. ^p assensu et voluntate. ^q si qui. ^r emensurati sunt. ^{s-s} mansi ac mansorum. ^t exactorem.

probando eam fideliter, iuxta mansorum numerum exactam, a subditis et in rempublicam exactori delatam esse.

Item villae vastatae et exustae et libertatem tantum a quattuor annis habentes, quae non solvunt censum dominis suis, sive eorum villarum incolae liberi esse debent a solutione contributionis praesentis.

Item inquilini ac^u institores et revenditores, alias **przekupniowie i przekupki**, in civitatibus oppidisque duodecem grossos. In villis vero sex, qui neque civilem exactionem, neque de manskis solvunt^v et similiter piscatores circa fluvios aliquos residentes, qui nullos agros habent, grossos duodecem solvent.

Item rustici vagi et mulieres alias **ulthaje**, septimanatim sive etiam nihil laborantes, grossos^w duodecem singuli de personis suis solvent. Quos una et inquilinos aut revenditores civitatum et^x oppidorum proconsules in registris suis conscripturi sunt et exacturi ob eisdem contributionem praesentem, quae in exactionem civilem includi non debet exactamque omni dolo et fraude semota exactori deferre debent sub peculatus poena.

Item Valachi ex singulis manskis integris, si illos habent vel areis quae **dworziska**^y dicuntur, viginti grossos solvent, et qui agros nun habent, a singulo centenario ovium decem grossos solvent pro tempore supra expresso.

Item Iudei omnes et singuli in Regno Nostro et in omnibus civitatibus et oppidis tam Nostris quam quorumcunque subditorum Nostrorum tam spiritualium quam saecularium, quotquot sunt in domo morantes et eorum familiares et pueri, a singulo et uno quoque capite solvere tenebuntur fideliter, sine ulla fraude et dolo, per unum florenum monetae usualis et hoc pro tempore supra expresso. Alioquin si qui^z in ea re fraudem committentes ac^{aa} deprehensi et delati fuerint, poenis peculatus in eos extendendis subiacebunt, quod tantum de vulgo Iudeorum intelligi debet.

^{ab-4i} vero^{ab}, qui mercimonia et negotiationes quoque modo exercent, a singulis marckis mercium suarum per sex grossos persolvent, contradictione palatinorum non obstante.

Item tabernatores haereditarii, qui adventitiam propinant cerevisiam per grossos viginti. A coctura vero cerevisiae domesticae iuxta exigentiam contributionis **czopowe** duplum solvent. Manuales vero tabernatores hoc anno duodecem grossos contribuent.

Item molendina villarum tam Nostrarum quam spiritualium et saecularium, quae manuales sive anniversarios molendinatores habent, ex singulis rotis duodecem grossos solvent. Haereditarii vero molendinatores dictarum villarum et **folusze**, ex singulis rotis molendinorum suorum, quae **valne** dicuntur, iuxta novas quietationes et numerum rotarum viginti quattuor grossos persolvent pro tempore superscripto.

Molendina^{ac} vero ventilia novae et antiquae erectionis decem grossos. Illa vero molendina ventilia, quae anniversarios molendinatores habent, ^{ad}quinque grossos^{ad}. Et similiter illa molendina, quorum tertias mensuras tenentarii honorum Nostrorum Regionum exemerant et illas a se exemptas in summis pecuniarum obligatas habent ad usum et utilitatem suam, solvent contributionem, quae **schos** dicitur sicut ^{ae}reliqua alia molendina^{ae} in Regno Nostro, seu eorum molendinatores eam solvere consueverunt contraria consuetudine, quae potius corruptella dici debet, penitus non obstante. Quorum autem molendinorum Nostrorum capitanei Nostri, de mandato Nostro et pecuniis Nostris, tertiam mensuram redemerant ad Nostram utilitatem ex illis nihil solvi debet.

Item minerariae officinae alias ferrum facientes, sive eorum magistri, ex singulis rotis alias **dymarskie, kowalskie et schmalczarskie koła**, per florenum unum monetae. Artifices vero et socii magistrorum **węgliarze, dymarze, kowalie, górniczi, płokarze** singuli per sex grossos solvent.

Serrae hereditariae ex singulis rotis per grossos duodecem. Annuales vero serrae, hoc est locatae et conducticiae, a qualibet rota sex grossos solvent.

^u et. ^v solverunt. ^w per grossos. ^x aut. ^y dworzyszcza. ^z aliqui. ^{aa} Brak. ^{ab-ab} Hi vero Iudei. ^{ac} Item molendina. ^{ad-ad} ex singulis rotis grossos quinque solvent. ^{ae-ae} sive reliqua molendina omnia.

Item sacerdotes Rutteni, qui popones dicuntur, ex singulis ecclesiis et sinagogis unam sexagenam grossorum. Protopopones vero alias **namieszniczy** per duas sexagenas in moneta et similiter popones Armeni.

Item episcopi Armeni et Rutteni **wladicae**, de censibus suis pecuniariis nudis, quibuscumque solvent ab octoginta marcis decemocto florenos, alias secundum quantitatem census a qualibet marca usuali sex grossos et medium.

Item mercatores omnes et singuli diciores, tam extranei quam domestici in Regno existentes, quavis specie mercium victum queritantes sericeas res, tum et pannos, tam in peciis quam ulnis et talentis et alia necessaria pro victu et amictu dividentes, ex civitatibus tam Nostris quam spiritualium et saecularium, contribuent a quibusbilibet mille florenis, florenis 100^{af}, alias ^{ag-}a centum florenie^{ag} unum cum medio. Ut autem meli[u]s constet, quid et quantum quisque mercatorum praefatorum mercium suarum in Regno Nostro habeat et quanti constent, debet quilibet mercatorum et eorum notarii, sub iuramento coram consulatu loci praestando valorem mercium suarum exponere atque exprimere, iuxta quod exactor Noster contributionem, a quibusbilibet florenis centum taxe, florenum unum cum medio exigit.

Item mercatores tenuiores et qui in dorsibus mercimonia deferunt suis in vasculis conclusas habentes, a singulo vase mercium grossos sex. **Schottowie** vero grossos duodecem. Si vero in curru deducant merces suas, sive sit^{ah} indigena sive **schott** vel^{ai} alius extraneus, grossos quindecim. Artifices vero omnes et singuli, ab artificiis suis in civitatibus quidem et oppidis per quatuor, in villis vero per duos grossos contribuent.

Item **schiprowie**, a qualibet scapha propria pro defluatione^{al} frumentorum alias **schrochta** mercatoribus conducta et apreciata, per florenos monetae tres, a **dubas** per florenum unum cum medio, a **lichtan** per florenum unum.

Mercatores vero, qui frumenta emunt et vendendi causa demittunt, a singulis lastis frumentorum grani communis, hoc integro anno demissorum et demittendorum, per grossos quinque, sub iuramento coram consulatu praestando, pro festo sancti Martini proximo futuro [11 XI 1563] contribuent.

Item^{ak} contributio cerevisiae vini, medonis, malmatici, muscatellae et aliorum liquorum **czopowe** dicta^{al} in huiusmodi civitatibus et oppidis ac tabernis villarum tam Nostris quam subditorum Nostrorum spiritualium et saecularium a^{am} dominica lubilate proxima alias a secunda die maii futuri^{an}, ad integrum annum a singulis cerevisiae coctoribus more solito solvi debet. Dupla tamen ex quibuscunque braseis cerevisiae fuerit cocta, sive ipsa brasea sint civium, sive ex moleninis provenientia et emensurata.

Quia vero nonnullae civitates et oppida, tam Nostra Regia quam subditorum Nostrorum spiritualium eam sibi vitande iustae contributionis **czopowe** excogitarunt viam, ut^{ao} a Nobis impetrarent, quo illis liceret certa summa pecuniaria eandem contributionem integri anni redimere, propterea Nos Reipublicae necessitati commodare volentes statuimus, ut eam ipsam contributionem **czopowe** non secundum impetrationes suas et concessionem Nostram, sed integrae quemadmodum debent et quemadmodum ex dictis civitatibus et oppidis provenire solet hoc anno ad necessitatem Reipublicae exsolvant. Praeterea^{ap} etiam eorum inventis obviam ire volentes, qui ex incommodo et detrimento Reipublicae suis commodis studere consueverunt arendantes illas contributiones ducillorum, quae **czopowe** dicuntur^{aq}. Propterea statuimus de consilio omnium ordinum Regni^{ar}, quod nemo huiusmodi arendas facere aut petere audeat, quas Nos nemini faciemus, aut si fortasse aliquis id a Nobis per oblivionem impetraverit, irritum esse debet et nullius momenti, sed omnia quaecunque ex eadem contributionem provenient fideliter colligi debent et pro necessitate Reipublicae converti.

Ut autem ^{as-}suprascripta ordinatio contributionis^{as} ad omnes subditos Nostros ex aequo pertineat^{at} ex senatorum Nostrorum tam spiritualium quam saecularium equestrisque ordinis

^{af} *Dopisano nad wierszem*. ^{ag-ag} in marcis expositis florenos quindecim et a quibusbilibet florenis centum florenum. ^{ah} sint. ^{ai} ut. ^{aj} defluatione. ^{ak} Iis. ^{al} dictum. ^{am} incipiendo a. ^{an} proximo futurum. ^{ao} aut. ^{ap} Praeter. ^{aq} vocantur. ^{ar} Regni Nostri. ^{as-as} suprascriptum contributio. ^{at} pertinent aliquis id a Nobis.

nominum unanimi assensu et voluntate, omnes et singulas immunitates et libertates ab exactione civili **schos**, quibus quattuor annorum spatium est elapsum. Omnibus vero subditis Nos aut subditos Nostros ab exactione ducillorum libertates aliquae concessae sunt, has omnes pro hac vice auctoritate praesentis conventus tollimus et abrogamus et ad solutionem earum astringi volumus. Qui vero subditorum Nostrorum temere sese huiusmodi libertatibus, antea per Nos aliqui concessis aut interim a Nobis concedendis, durante hac constitutione defendere voluerint eas viribus minime subsistere volumus, nec in thesauro Nostro suscipi mandavimus^{au} illisque non obstantibus ad contributiones praefatas persolvendas, omnes et singulos subditos Nostros obligatos esse volumus.

Et quoniam certo didicimus, quosdam subditos Nostros, tam senatorii quam equestri ordinis, plerumque nolle permittere in oppidis et villis suis exactorum Nostrorum collectoribus habitandi locum concedere, unde non mediocriter damnum fisco Nostro provenit, volumus omnino ne quispiam collectorem in bonis quibuscunque subditorum Nostrorum per exactorem locatum movere, aut aliqua impedimenta illi sive per se sive per submissas personas facere audeant.

Utque exactores villas omnes per parochias conscribeant et in registris suis annotent et quietationibus cuius est aliqua villa, an domini spiritualis an saecularis vel regalis, similiter et tabernae, tum et aliae res, quibus huiusmodi contributionem exigent, specificiter diligenter^{ax} inscribant. Exactor etiam omnium et singularum praedictarum contributionum inferius descriptis, eos ipsas contributiones modo et ordine superscripto fideliter exiget et collectas in manus Magnifici Thesaurarii Regni Nostri perferet et integre importabit, iuratusque esse debebit et iuramentum a spiritualibus et saecularibus sive eorum nuntiis et factoribus, qui^{ay} tamen debent esse nobiles fide digni, hoc modo institutam contributionem recipiet.

Ut autem superscripta ordinatio in exigendis contributionibus praescriptis debite executioni demandetur eidem ipsi contributioni exigendae, in palatinatu et ^{az-}districtibus Cracoviensis^{-az} generosum ^{ba-}Hierommum Philipowski de Siekluka^{-ba} contributionem publicarum exactorem deputamus et constituimus. Qui etiam exactor in conventu Regni Nostri generali proximo, coram Nobis et consiliariis Nostris plenam et exactam rationem de omnibus contributionibus palatinatus sive terrae, in qua fuit exactor, specificiter et sigillatim demonstrando, quantum scilicet de singulis exactionibus superscriptis proveniat a quolibet seorsum faciet et referret, ut sciri possit quae summa pecuniarum praedictarum colligatur. Quietationes vero ad alium quam ad Reipublicae usum ab eisdem exactoribus^{bb} ostense et exhibite valere minime debebunt.

Quia vero multi queruntur, quod contributiones praedictae, quae pro necessitate Reipublicae laudantur et instituuntur, non integrae ab^{bc} exactoribus comportantur, ideo providere^{bd} volentes ^{be-}ne quo^{-be} ab omnibus pro communi bono et necessitate Reipublicae contribuitur in fraudem eiusdem ipsius Reipublicae Regni Nostri ab aliquo subtrahatur decrevimus et ordinamus, ut coloni qui ad solvendas ipsas contributiones publicas obligantur, quisque ad dominum suum sive possessorem villae quam incolit aut ad factorem sive praefectum. Dominus vero ^{bf-}sive possessor aut factor villae exactori contributionem accipiendarum recognitionem litteratoriam obsignatam et subscriptam dabit^{bf} quo evidentius appareat, quantum ex aliqua villa vel^{bg} bonis ratione dicte contributionis persolvent. Quod ipsum et nobiles pauperes per se facient, vel^{bh} si scribere nescierint per fide dignos amicos vel vicinos suos id ipsum facient. Exactor autem ex huiusmodi recognitionibus et ex registris recognitionibus ^{bi-}has illustrando ratione modo et ordine^{-bi}, quo supra factoribus est, sub conscientia sua per se et non per substitutum suum. Similiter etiam idem exactor ab exactione **czopowe**, **schos** et alias recognitiones litteratorias a proconsulibus et consulibus et a dominis villarum sive^{bj} factoribus earum accipere et e converso reversales illis dare debet^{bk}.

^{au} mandamus. ^{ax} et diligenter. ^{ay} quae. ^{az-az} terra Chelmensi. ^{ba-ba} Thoman Drzemlik. ^{bb} exactionibus. ^{bc} Brak. ^{bd} proinde. ^{be-be} neque. ^{bf-bf} seu possessor sive praefectus ed exactorem integre et fideliter eam ipsam contributionem publicam deportare teneatur. Dabisque dominus sive possessor aut factor villae exactori contributionem publicarum accidendorum recognitionem litteratoriam obsignatam et subscriptam. ^{bg} ut. ^{bh} ut. ^{bi-bi} illis illustrando ratione et modo. ^{bj} seu. ^{bk} debebit.

Quare vobis omnibus et singulis suprascriptis mandamus, ut pro tempore superius expresso easdem contributiones modo praemisso, secundum quod ab^{bl} unum quemque pertinet in manus exactoris Nostri deferre^{bm} et persolvere curetis. Exactores vero illas diligenter colligant sub honore et conscientia sua et eos, qui in solvendo negligentes fuerint, locorum capitaneis deferant.

Vobis etiam capitaneis, quorum interest mandamus, ut pro^{bn} tempore superius expresso easdem contributiones superius expressas^{bn} in locis civitatibus et oppidis capitaneatus vestri publicae proclamari faciatis^{bo} et ad manus praefati exactoris Nostri pro rata superius descripta, sub poenis ad id^{bp} constitutis, ad necessitatem Reipublicae exsolvi, nomine Nostro mandetis absque quovis iuris et dilationis interventu. Negligentes autem in solvendo contumaces per pignorationes aut alias poenas^{bq} super id^{bq} constitutas exsolvere in conventu generali proxime celebrando tenebuntur^{br} et quivis eorum tenebitur, postquam delatus et convictus in negligentia fuerit.

Si vero contigerit, quod exactor iniuste aliquam villam quasi contributionem non^{bs} exsolvisset detulerit et capitaneus ad pignorationem mittens quietationem apud eosdem colonos invenerit, extunc talis exactor poenam quattuordecem marcarum propterea succumbet, quae capitaneo, quem frustra fatigavit, cedere debet, pro qua poena exactor citatus coram Nobis vel iudicio terrestri respondere et satisfacere tenebuntur.

Ne autem aliquis error in quietationibus committatur statuimus, quod exactores in quietationibus diem, mensem et annum, qua contributionem acceperunt, diligenter annotent^{bt}. Similiter diem, qua negligentes et non solventes villas capitaneo detulerunt, in registra diligenter adscribent^{bu}, ne aliquis error et implicatio rerum accidere possit, pro officio suo et gratia Nostra aliter non facturi.

Datum Petricoviae in conventu generali Regni, anno^{bv} Domini millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, Regni Nostri trigesimo quarto. Ad mandatum Sacrae Regiae Maiestatis proprium.

IV. UCHWAŁA OSOBNA NA MIESZCZKIE POBORY [UNIERSAŁ O POBORZE CZOPOWEGO Z 20 MARCA 1563 R.].

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiaque etc. dominus et heres. Universis et singulis ecclesiasticis et secularibus Regni Nostri senatoribus et consiliariis, nec non capitaneis eorumque loca tenentibus, ceterisque subditis Nostri quibuscunque, tam terrestribus quam civitatum et oppidorum honoribus et officiis insignitis, ad quorum notitiam hae Nostrae pervenerint litterae, et praesertim in palatinatu Cracoviensi ac terra et districtibus eius consistentibus, sincere et fidelibus Nobis dilectis gratiam Nostram Regiam.

Sincere et fideles Nobis dilecti! Noveritis communi omnium consensu tam spiritualium quam saecularium consiliariorum Nostrorum et nuntiorum terrestrium, in conventu hoc generali Petricoviensi congregatorum, voto et concordii voluntate exactionem ducillorum quae czopowe dicitur, multis et arduis necessitatibus Reipublicae exigendum decretam esse. Quae inchoari debet a dominica Iubilatae quae est secunda dies Maii proximae futura [2 V 1563] et continuari per totum annum usque ad aliam diem secundam Maii anni millesimi quingentesimi sexagesimi quarti.

Exigitur autem ac solvi et exigi debet eadem ipsa contributio ducillorum secundam antiquam consuetudinem modo videlicet infrascripto. Ut quilibet cerevisiam propinans venalem ex quibuscunque braseis fuerit eadem cerevisia cocta, hoc est sive brasea sint civium, sive ex

^{bl} Brak. ^{bm} praefere. ^{bn-bn} easdem contributiones superius expressa. ^{bo} iubeatis. ^{bp} hoc. ^b Dq solitas ad solvendum eiusmodi contributionem computatis sub poena centum marcarum pecuniae unam capitanei negligentes executionem et pignorationes et alias poenas super is. ^{br} persolvere tenebuntur. ^{bs} Brak. ^{bt} adscribent. ^{bu} annotent. ^{bv} XXV Marti, anno.